

САНА ОЛОХ

ХАЛЫАТ
1931 СЫА АЛТЫННЫ
15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

№ 101
(8546)
СЭРЭДЭ

2000 сьл
Балабан ыйын
6 күнэ

ЧУРАПЧЫ УЛУУХУН ХАЛЫАТА

Кыстык - 2000

Улууснут кыстыкка бэлэмнн туруга

Соторутаагыта улуус дьаһалтатыгар тэрилтэ салайааччылары уонна управлениелар начальниктара кыттылаах кыстыкка бэлэмнэни туругун көрөр мунунах ытылынна. Бары салааларынан информациялары истэн бараан, кыстыкка бэлэм кыһаана суога бэлэмтэннэ. Ол курдук, ыарыахтар сытар балыһалара итиннэ Урэх Күөрүгэ баар кырдыаастар дьаһалтэ балабан ыйын 1 күнүттэн оттуларга бэлэмнэр. Оттон үөрэх тэрилтэлэрин, оскуолалары уонна уһуйааннары сылыты балабан ыйын 15 күнүттэн сагаланыада. Кытаанах, Сылан итиннэ Диринг бөһүөлэктэригэр котельнайдары убаһас оттукка көһөрүгө улахан үлэлэр бара тураллар.

Тыа хаһаайыстыбатын салаатыгар бэлэмнэни үлэтэ тэтимнээбэ бэлэмтэннэ. Ол курдук, окко сулаабы былаан туолла. Нэһиликтэртэн ордух үрдүк көрдөрүүлэктэринэн Бахсы, Чакыр, Төлөй Диринг, Сылан, Хайахсыт, Түөй, Арыылаах, Кытаанах уонна Чурапчы селиннээбэ буолулар. Сылаабы соруудахтарын толоро иликтэр—Мугудай, Чыалпара, Хадаар, Мэлдэхси, Одьулуун, Мындабаайы, Хоптобо нэһиликтэртэ. Оту престэһин үлэтэ эмиз кыһаана суох. Билигин туругунан 790 тонна от престэһинэ. Туорахтаах культураны 2944 га бааһына сиригтэн күндүл туран биэрдэр 3340 тоннаны комуйарга суотанарын тыа хаһаайыстыбатын управлениета иһитиннэрдэ. Ол иһиттэн 600 тонната нэһиликтэртэ атыыланнаа, "Чурапчы" МТС 200 тоннаны туорах бурдугу толору битиминнээн комбикорм онорон, итиннэ 200 тонна селиннэһи мэлдэхси бэлэмнээбэ.

Үгүгүттарыга 3800 тонна былааннаахлытын толорон, нэһиликтэртэ эбии барыһы киллэрэр сыалтан "Маарыкчаан" потребобщество нөһүгэ эбии 500 тоннаны тутарга правительствоттан

көнүл ыллыбыт. Эти переработкалаан харчы кириитин улаатыннарар уонна тириини, туйабы, төбөнү толору туһаныны тэрийэр соруктанан быйыл күһүн 2000 төбө ынах сүөһүнү, 500-600 убаһаны киин буйунага өлөрүүнү ситиһэргэ үлэ сагаланна. Улууска дьаһалтэ олоһо туруктаах буоларын туһугар 5480 тыһ. солкуобайдаах кредит үлэһилиннэ. "Туймаада" УХАПК көмөгүнэн 8400 куурусса, 1076 боросуонак абыллан нэһиликтэртэ түктэтилиннэ.

Олохтоох онорон таһаарар тэрилтэлэри өйүүр сыалтан маһы таһастыыр комбинатка, "Чурапчинка" производственной комбинатка, "Күһүк" ХЭТ-кэ барыта 1607222 солк. сууммалаах госуодарствоннай саккаас түһэрилиннэ итиннэ матырыйаалы атыылаһалларыгар анаан саккаас 25 бырыһыанын, 401806 солк. уу. харчынан көһөрүлүннэ. Маһы сэргэ промышленноһы сайыннараага алмаһы кырылыһыр завод икки сылынан барыстаахтык үлэлирин ситиһэргэ соруу туруорулунна. Ол иһиттэн олохтоох нолуок төлөбүрүгэр, дьэһтин сылытыгыгар тахсар ороскуоттарга уонна тэрилтэлэри кытары утары ахсаанга урут таһаарыллыбыт урукку нэстэригэр, үлэһиттэр дьэһ-уот өттүнэн хааччыллыла-

рыгар чэлчэтиллэри олохтуурга быһаарылынна. 25 идэтибит алмаһы кырылааччылары заводка бэйэтигэр уонна Одьулууннаабы оскуола-лицейгэ бэлэмнээн, 2001 сылга кырылааһытга үлэлир дьон ахсаанын 200 киһиэхэ тириэрдэргэ соруу туруорулунна.

Маһы бэлэмнээһиннэ быйыл 12000 кубка соруудахтаахпыт. Оттон 4000 кубка Томмоко бэлэмнээбэ, кэлэр сылга Томмоко кэрдиһэр маһы 8 тыһыынча кубка тириэрдэр былааннаахпыт.

Тутуу үлэтэ улууска элбээбитэ бэлэмтэннэ. Ол курдук, Хатылыга, Төлөй Дирингэр, Бахсыга оскуолалар, Чурапчыга балыһа, политехнической лицей итиннэ ЧИФКИС бюджеттан үбүлэннэ тутулла сылдьаллар. Киһэр үбү киһини сыалтан тутуу тэрилтэлэригэр структурнай уларыһыллар тахсаллара былааннаах. Быйыл Чурапчы-Мындабаайы суолун тутуугар ДРСУ 8 км гравийдаан, 12 км буорун кутан, үрдэтэн бүтэриэхтээх. Чурапчы-Дирин суолугар УПСЗО уонна "Аартык" ХЭТ куустэринэн 4 км суол онотулан госкомиссияга туттарыллаахтаах. Ону сэргэ былаан таһынан үбүлэтэр сыалтан 2 километрга буорун кутуу, үрдэтии үлэтэ ытыллалар.

Күһүнүгү ыраастааһын, чэбдигирди уонна көбөрдүү үлэлэрин

нэһиликтэр дьаһалталарыгар, дьэһ-уот, коммунальнай хаһаайыстыба управлениетыгар уонна тэрилтэлэр салайааччыларыгар балабан ыйын 4-14 күннэригэр түөлбэлэринэн, тэрилтэлэринэн тэрийэллэригэр уураахтанна.

Быйыл 2000 Үтүө дьаһалалар түмүктэринэн элбэх тутуу үлэһэ кириэктээх. Ол иһигэр, культурнай Киик, ветуправление лабораторнай корпусуна, "Чурапчы" ТХПК-ка сменага 500 кг. халбаһыны, эти ыһыһыр кыра завод, Кытаанахха арочнай, Бахсыга, Чакырга мас спортивнай саалалар, ону таһынан элбэх уһуйааннар, балыһалар, тутуу саалата. Бу тутуулары ахсынны 12 күнүгэр дьэри госкомиссияга туттаран, үлэһэ киллэрэллэригэр нэһиликт дьаһалталарыгар, тутар тэрилтэлэртэ соруудахтанна.

Быйыл оскуоланы 395 оҕо бүтэрбитэ. Билитиги туругунан 185 ыһыат үрдүк үөрэххэ киридилэр, ол иһиттэн 135-нэ быйыл бүтэрбиттэр. Чурапчытаабы гимназия колледжоннай бөлөһөр 34, ЧИФКИС-кэ 12 оҕо үрдүттэн үөрэнэргэ, 21 оҕо кэтэхтэн үөрэнэргэ кирибиттэ иһитиннэрилиннэ.

Улуус экономикага уонна билгэлэһинигэ управлениета.

УЛУУСКА ОТТООХУН СВОДКАТА
(Балабан ыйын 4 күнүнээби туругунан)

НЭҢИЛИЭКТЭР	БЫЛААН(т)	КЭБИҢИИ(т)
Алаһар:	1900	1500
Бааһынай хай.		200
Нэһиликтэртэ		800
«Чыалпара» ТХПК		500
Бахсы:	900	1285
Бааһынай хай.		278
Нэһиликтэртэ		1007
Болтомо:	1900	1850
Бааһынай хай.		825
Нэһиликтэртэ		1025
Болугур:	2620	2650
Бааһынай хай.		210
Нэһиликтэртэ		1720
«Мындабаайы» ТХПК		720
Арыылаах:	1200	1290
Бааһынай хай.		350
Нэһиликтэртэ		940
Кытаанах:	1900	1910
Бааһынай хай.		800
Нэһиликтэртэ		1110
Мэлдэхси:	180	150
Бааһынай хай.		40
Нэһиликтэртэ		110
Мугудай:	1800	1400
Бааһынай хай.		470
Нэһиликтэртэ		930
Соловьев:	1900	1800
Бааһынай хай.		550
Нэһиликтэртэ		1250
Сылаа:	2400	2500
Бааһынай хай.		1435
Нэһиликтэртэ		1065
Төлөй:	1200	1309
Бааһынай хай.		139
Нэһиликтэртэ		1170
Одьулуун:	2400	2000
Бааһынай хай.		850
Нэһиликтэртэ		1150
Хадаар:	1900	2000
Бааһынай хай.		300
Нэһиликтэртэ		1000
«Хадаар» ХЭТ		700
Хатылы:	2000	1958
Бааһынай хай.		814
Нэһиликтэртэ		1144
Хайахсыт:	1800	1900
Бааһынай хай.		330
Нэһиликтэртэ		1570
Хоптобо:	2100	2250
Бааһынай хай.		430
Нэһиликтэртэ		1820
Чакыр:	1800	2110
Бааһынай хай.		1050
Нэһиликтэртэ		1060
Чурапчы сэлэ:	3000	3300
Бааһынай хай.		300
Нэһиликтэртэ		3000
Түөй:	600	620
Бааһынай хай.		441
Нэһиликтэртэ		179
Улуус үрдүнэн:	33500	33782
Бааһынай хай.		9812
Нэһиликтэртэ		22050
Коллективнай хай.		1920

Администрация Чурапчинского улуса

РАСПОЯЖЕНИЕ

с. Чурапчы от 31 августа 2000 г.

"Об организации проведения месячника пожарной безопасности на территории улуса".

В целях подготовки объектов к осенне-зимнему периоду и предупреждению пожаров, гибели людей нанесения материальных ущербов, во исполнение Указания Правительства РС(Я) №02-369 от 21 августа 2000 г.,

распоряжаюсь:

1. С 12 сентября по 12 октября 2000г. провести месячник пожарной безопасности на территории улуса.
2. Начальник ОГПС-29 (Иванов А.Н.) с привлечением л/с ОГПС-29, энергоннадзора, участковых инспекторов УОВД обратить особое внимание при проведении месячника на объектах жизнеобеспечения, мест с массовым пребыванием людей, хра-

нения товарно-материальных ценностей.

3. Объекты находящиеся в пожароугрожающем состоянии приостановить. Руководителей привлечь к строгой ответственности. Заслушать на улусных пожарно-технических комиссиях руководителей хозяйств, организаций, допустивших пожары, аварии, не выполняющих Указания Правительства, администрации улуса, предписаний инспекторов Госпожнадзора.

4. Редактору газеты "Сана олох" (Попову Г.Г.) широко освещать ход проведения пожарного месячника.

5. Информацию о проделанной работе (Иванов А.Н.) передавать в УГПС МВД РС(Я) каждую пятницу по тел. 43-21-39 с предоставлением подробной докладной записки к 16 октября 2000 года.

6. Контроль за исполнением настоящего распоряжения возложить на заместителя председателя КЧС Андреева С.С.

Глава администрации Шадрин А.А.

Хаһыат анал таһаарыыта

"2000 сылга — 2000 үтүө дьыаланы!"

"2000 сылга—2000 үтүө дьыаланы!" дээн республикатаабы хамсааһынна үлэ улуустуугар салгыны ытыллар. Маныаха 75 үтүө дьыаланы оноруу республиканын бигэргэнэн толорууга киир-биттиригэн биир бочумнаахтара улуус киинигэр, Чурапчы сэлээнньэтигэр, Култура киинин тутуу буолар. Бу киин сэлээнньэ килбэйэр киинигэр, Чурапчы аатырар тобус томтордоруттан биирдэстигэр, уруккута "Маарыкчаан" кинотеатр турбут миэстэтигэр, саамай көстүүлээх, бэлэз сиргэ ту-

Ула-хамнас хайдах баран илэрин билсэ тийбиһитигэр тутуула турар объект таһыгар техника арааһа тобурустут, итирдээ-таһырдээ хас да биригээдэ дьэно тиритэ-хорута үлэли сылдыаллар этэ. Сыыр бырынан объекка тахсарга бетонунан кутан кирилиз оһоһуутугар Иван Софронов уонна Дмитрий Адамов, дьэз кырысатын оһинкованнай илиһинэн саайыыга Николай Захаровтаах, итирдээ Роман Седалищев биригээдэтэ бааллара.

Култура управлениетын сбиэдиэсэиз Конфэй Кимо-

гар үксүн субуотунньугунан үлэлээбиппит. Маныаха култура управлениетын, киинэ, народнай театр, музей, библиотека, улуусгаабы төлөвидение үлэһиттэрэ кыттыны ылбыттара. Салгыны үлэлэһиннэз Болтоноттон Роман Седалищев биригээдэтэ (бииргэ төрөөбүт быраатты-ылар) дуогабардаһыттара. Сайынны от үлэтигэр кылгас кэмнэ тохтуу сылдыан баран күн бүгүнүгэр дьэри үтүө суобастаахтык, таһаарылаахтык үлэли сылдыаллар.

Бу сүрүн биригээдэни таһынан бетоннааһын үлэти-

КУЛЬТУРА КИИНЭЗ ТУТУЛЛАР

туллар.

Тутуу 1999 снл күһүнүттэн сабаламыта. Култура киинэ тутуулаабытааһылыгытын кэнниттэн Кындал дэрэ-бинэтигэр тутуулан илэн ситэриллибэтэх "Айыы дьэтин" кендөйүн уонна Арыылаах нэһилиэгиттэн 15х10 м дьэзни атыылаһан абаһыттара. Сүрүннээччинэн, тутуулааччынан култура управлениета буолбута. Абыс кырыылаах гына бырайыактанан тутуулубут "Айыы дьэтин" анараангылыын сибээстиргэ 12х6 м дьэзни сана маһынан тутарга былааннамыта. Үлэ күөскэ ытыллан бу күннэргэ түмүктүүр кэрдийигэр киирдэ. Улуусту киинигэр олоросчулар, сылдыааччылар сонун бырайыактаах, бэртээхэй тутуу үлэтэ түмүктэнэн эрэрин бэркэ үөрэ, саргин көрөллөр.

вич Колесов үлэ хаамыытын хонтуруоллуу, билсэлэ кэлэ сылдыарын көрсөн бу киин тутуутук, хаһан үлэзэ киллэриллиэбин туһунан ыйыталаһыппар манньк кэпсээтэ: "Бу тутуу быйылгы, 2000 снл иһинэн, үлэзэ киллэриллээхтээх. Бу ситэриллэн эрэгэ өссө эбин 12х6 м сыһыары тутуу сана маһынан тутуулаабыта. Маһа биллгин бурууһунан маһы таһастыыр комбинакка хайытылла сылдыар. Ситэн-хотон үлэзэ киирдэбинэ маһа култура управлениетын хонтуруота, кырдыабаһтар кииннэрэ, сыһыанар, быыстапка тэрийэр саалалар үлэлээхтэрэ. 1999 снл күһүнүгэр акылаатын түһэрбиппит. Икки нэһилиэгиттэн атыылаһыт дьэзэрбитин көтүрэн, тэийэн абаһытыгар, сирин дэхсилээн акылаатын түһэриити-

гэр, кырысатын бүрүйүүгэ, күрүөтүн оһоһуутугар, уунан итигэр систематын монтажааһына дуогабардаһан үлэлиир биригээдэлээрдээхпит. Төллэй гуалет оһоһуулаахтара, онно туһунан биригээдэ үлэли сылдыар. Бу нэдиэлэттэн итигэр систематын монтажааһыны сабалаатыбыт, итиннэ П. В. Саввин биригээдэтэ сылдыар. Электроруогун тардытыгар дьон булан дуогабардаһахтаахпыт. Күрүөтүн "Коммуналь-ник" тэригэз оһондон бүтэрбитэ, тутуу бүтүбүнэ туруоруо. Комплексыт таһыгар "Кыайыы 55 сылыгар аналлаах скар" оһоһуулан быйыл ыам ыйын 9 күнүгэр үлэзэ киллэриллибитэ.

Тутууну үбүлээһини култура министэригэ ыттар, капиталнай өрөмүөн суотугар, о. д. а. булабыт. Улуус-

таабы "2000 сылга 2000 үтүө дьыаланы!" хамсааһыны сүрүнүгүр штаб (сал. П. М. Мишкин) матырыйаалынан көмөлөһөр. Россия Конституциятын күнүн, ахсынны 12 күнүн көрсө, объеки ситэрэн-хоторон үлэзэ киллэриэхпит".

Салайааччы эрэллээх кэпсэнигтэн, тутуулааччылар эрчимнээх үлэлэрин көрөн киһи бу тутуу кэмигэр, хаа-

чыстыбалаахтык үлэзэ киирэрэгэр эрэнэр. Улуусту социальная оһоһор-дьяаһар улахан суолталаах өссө биир бэртээхэй тутуунан эбиллээ.

ХААРТЫСКАЛАРГА: И. Софронов, Д. Адамов бетоннааһын үлэтигэр. Быраатты Седалищевтар биригээдэлэрэ.

Үлэһиттэр эппиэттээх сыһыаннарынан

Улуустаабы ветеринарнай управление бэйэтин ба-затын хангатыыга, тулсарыыга кэлиини сыларга биллэр-көстөр үлэни ыттар. Ол курдук, бэртээхэй сана хонтуруа тутуулан үлэзэ киллэрилли-битэ, быйыл "2000 сылга—2000 үтүө дьыаланы!" хамсааһына кыттылан ветеринарнай-чинчийэр лабора-тория дьэтин тутуутун сабалаабыттара.

Бу тутуу кулун тутартан сабаламыта. Оһоһуутугар акылаатытан сабалаан тутуу-га улахан оһыттаах 8 киһилээх Петр Иванович Шестаков биригээдэтэ үлэлиир. Дьэз 45 м уһуннаах, 10 м туоралаах. Бүгүннү туруугунан дьэзэ муостатытан уратыта барыта бүтэн турар. Муостатын халтаһына бэлэм. Бу күннэргэ буорун кутуута-кунуна, иһинээзи буора бүтүбүнэ тэлэгиттээхтэр. Итигэр ситиэмэтигэр Д. Н. Кривошанин 4 киһилээх биригээдэтэ үлэлээхтээх. Сылытар трас-саны онорууга дьэзэ-уот, коммунальная хаһаайыстыба үлэһиттэрэ ылсыахтаахтар. Киин котельнайтан 700 м тардыллыахтаах. Трасса ойбоһуугар олорор ыалларга оһоплөһө эмнэ киллэриллэрэ былааннаһар.

Үбүлээһинигэр республикатаабы ветеринария департа-мена 100 тыһ. солк. биир-бит уоннаабытын бэйэлэрэ булуналлар. Бу сулуусна үлэһиттэрэ кэскиллээх тутуу-ну, инники үлэлэригэр улахан

чаһаатини оноруохтаах объеки олоххо киллэрингэ бары күөскэ турумууттара хайдаллаах суол. Бийиги тийэр-битигэр кунус кутуутугар 10-тан тахса киһи субуотунньуктуу сылдыаллара. Бу дьыалааһа анаан иккис кварталга ылбыт премияларын биирбиттэр. Маһы таһынан нэһилиэгтэргэ үлэлээччилэр график быһыытынан киирэн субуотунньуктарга кытталлара олохтоомут. Бу бүгүннү үлэли сылдыааччылар—Хатылыттан, Мырылаттан, Мындабаайыттан, Кытаанахтан, Одьулуунтан, Түөйэттэн 3 күнүгэ кэлбиттэр, хайыс да сырыылара эбит. Оттон ветуправление үлэһиттэрэ 3 частан кийэ бары субуотунньукка кытталлар.

Бу наһаа улахан суох тэригэ хайдах манньк улахан тутууну ыттан бүтэрэн эрэрин сөбө санааммын началь-

ник Лариса Ивановна Макаровааттан ыйыталаһыппар бастаган туран үлэһиттэрин эппиэттээх сыһыаннарын, бүтүүн турунууларын туһунан үөрэн-көтөн, астынан туран кэпсээтэ, улахан-нык махтанарын биллэрдэ. Тутуу маһын өнө онорбут кэстэригэр "Мындабаайы" уонна "Чыалпара" таһаарыстыбалартан лафет-тынан ылбыттар. Объеки быйыл күһүн үлэзэ киллэрэ-гэ бигэ эрэллээхтэр. Оттон ис өттүн—оборудованиетын бу-лунуутугар, монтажааһыныгар салгыны үлэлэһиэхтээхтэр. Барыта ситтэбинэ-хоту-буна сүөһүттэн ыллылар бородууксуйаны бары өттүнэн эппиэттир аныгы технологиянан чинчийэр кыахтаныахтара.

Хаартыскаа: субуотунньук түгэнэ.

ВОДОПРОВОДУНАН ТУҢАНАР КЫАХТАННЫЛАР

Чурапчы сэлээнньэтигэр арбаа "Куооалы" күөлүн үрдүгэр олорор ыалларга сайынны кэмнэ ууну уһаайбаларыгар водопроводунан ылар кыахтаннылар. Быйыл сайын улуус кииннээзи олох-дьаһах, коммунальная хаһаайыстыба (нач. П. П. Пинигин) дуогабардаһан сварщиктар А. Д. Макаров, С. Г. Слепцов 31 ыалга водопровод тартылар. Ууну мунньунар ёмкоһы Г. В. Дьячковскай 3 киһилээх

биригээдэтэ онорбута. Гимназияттан уу бырахтарар носуос уларсаннар борообалааһынын ыппытта-ра. Суол нөкүө олорор ыалларга уулуссаны туоруу шланга көстүбэккэ борообалааһын ытыллыба-та. Эбии 12 ыалга киллэрэр былваннаахтар. Эпиһил сайын саһа носуос булан туруоран, оператор үлэлэ-тэн водопроводы толору үлэлэтэр былааннаахтар. Хаартыскаа: ууну мунньунар ёмкость.

Балаһаны суруйан бэчээккэ бэлэмнээтэ А.Слепцов

Аан дойду иккис сэринтэ түмүктэммитэ 55 сылыгар

ИЛИННИ ФРОНТ САЛЛААТА

1944 сылтан 1950 сыллаахха диэри сылдьыбытым, Илинни фронтта түбэспитим. Бастагы сылбар Монголия кыраныссытыгар сулууспалаабытым, 853-с стрелковай дивизия автоматчыга буолан. Соловьевскай дивизия станцияга биэр сыл буолбуппут. Кыраныссыта маньчжун уонна фронт туһатыгар тыыл араас хара үлэтэ саллаакка сүктэриллэрэ баһаам буолла. Чурапчытан үһүэтибит, Биридэспит Ньукалай Новгородов иллэрэ сыл өлбүтэ. 1945 сыл сайыныгар Квантунскай Армияны кытары сэрин сааламмыта.

Биһигини онно бырахтылар. Маньчжун кыраныссыта кумахтаах истэбин өнүрүк куйааска эт атахлытынан сыыйан, Жёлтай муорага диэри тийбиллэ. Хаста дагы хабар кыраныссыттарга кириэн тахсыбыппыт. Сэринни Чиньун дивизия куоракка түмүктэбиппит. Кыайы кэтинтэн салгы сулууспаа хааларбыттар. Солбуйар саллаат суох, түөрт сыллаах улахан сэрин кэтинтэн сана призывтанар ыччат лаппа абылаага дин. Онон, байыастартан саастаах өттүлэрин уонна ыраахан баһырылларга демобилизацияланан

баран, эдэрдэри регулярий Армияга хааларбыттар. Мин Владивостокка муора пордугар 1950 сыл муус устарга диэри сулууспалаан баран, дойдубар ыам ыйыгар кэлбитим. Демобилизациялаан саллаат Армиятан кэлээт күүрээһиннээх үлэ үөһүгэр түспүтэ. Бастаан Чурапчытаагы сибээс үзүлүгэр байыаннай идэтинэн спецсбээскэ сылдьыбыта. Оттон 1957-1958 сылларга бөдөһүбүт колхозка босколоммут комсомольскай секретарьнан талыллан дойдутугар Салаанга тахсыбы-

та. Салгыны биригэдьиридээн, эмиз да солбууааччы председателиэн үлэлээн баран, 1960-1963 сс. Дьоккуускайга советскай-партийнай оскуолага үөрэнэр. Оттон ылата бочуоттаах сыһыаланна тахсыар диэри араас эппиэттээх салааларга бастаан Партия райкомун инструкторынан, онтон коммунальнай хонтуора начальнигынан, 1976-1987 сс. сибээс оройуоннаагы үзүлүгэр салайан эдэр сүлүүк ыччакка холобур буоларды үтүө суобастаахтык үлэлээбитэ. Кырдыас саллаат өр сыллаах үлэтэ сыһыаланан "Бочуот Знага", Ада дойду сэринтэ 2-с степеннээх орденнарынан, "Японияны кыайы иһин" итиннээ да үгүс үлэ медалларынан бэлитэммитэ. Быыл саас Улуу Кыайы 55 сылынан СР Президентэ М.Е.Николаев норуот хаһаайыстыбатын араас салааларыгар таһаарылаахтык үлэлээбит сэрин ветераннарын кытары көрсүспүтэ. Онон, республика үрдүнэн ыгырыллыбыт адыс фронтовик ортодугар Чурапчы улууттан илинни фронт байыаха С.Н.Дьячковскай

сылдьыбыта. —Сүрдээх иһирэх көрсүһүү буолбута, —дири кырдыас ветеран олохун бу үөрүүлээх, умнуллубат бэлэ түгэни туһунан, —Михаил Николаевич хас биридирбитин кытары истинник сэлэргэспитэ, хаартыскага түспүтэ. Көмүс буукубаларынан суруллубут кыһыл тастаах халын лапканы арыйабын. Онон маньчжун суруллубут: "Саха Республикатын Президентин Ыһааһынан республиканы государство быйытынан бөдөрөгүтүгэ улахан кылаатын иһин, Семен Николаевич Дьячковскай Саха Республикатын Президентин Грамотатынан наараада ланар, кыһыл көмүс чаһыны туттаран туран. Муус устар 27 күнэ, 2000 сыл, Дьоккуускай куорат". Аллараа өттүгэр Президент М.Е.Николаев илин баттааһына баар. Мэлдьитин олох күөнүгэр, үлэ үөһүгэр сылдьыбыт сэрин, үлэ ветерана чизинэй уонна күүрээһиннээх олохун дьин-чакчы үрдүктүк сыһааныр дьонун тыллар. Хаартыскага: илинни фронт байыаха, үлэ ветерана, "Бочуот Знага" орден кавалера С.Н.Дьячковскай СР Президентэ М.Е.Николаевы кытары. Р.СИБИРЯКОВА.

Иһирэх тылынан

Сатабыллаах салайааччы этэ

Бу дьыл от ыйын 2 күнүгэр өлөр өлүү доһорбутун, биэр идэлээхпитин, педагогическай үлэ ветеранын, ССРС уонна РСФСР норуотун үөрэтирин туйгунун Татьяна Степановна Кононованы биһиги кэккэбиттэн илдьэ барда. Татьяна Степановна Кононова 1928 сыллаахха ахсынны 15 күнүгэр Чурапчы оройуонун Кытаанах нэһилиэгэр төрөөбүтэ. Ада дойду сэринтэ ыар сылларынгар төрөппүттэрин кытары Хоту көһөрүүгэ түбэһэн Булуң оройуонугар сылдьыбыта. 1951 сыллаахха Чурапчытаагы педагогическай училищени ситиһилээхтик бүтэрбитэ уонна ити сыл Кытаанах сэттэ кылаастаах оскуолатыгар учууталынан педагогическай үлэтин саалаабыта. Икки сыл үлэлээн

баран 1953 сыллаахха Дьоккуускайдаагы педагогическай институтка саха тылын салаатыгар үөрэнэ кирибитэ, 1957 сыллаахха бүтэрбитэ. Ити кэмтэн ыла төрөөбүт оройуонугар Хатылы, Кытаанах, Алабар уонна Чурапчы 2 №-дээх адыс кылаастаах оскуолаларыгар маннай учууталынан, кэлин 20-ч сыл завучуна, районоба методичкаан барыта 40 сыл үлэлээбитэ. Татьяна Степановна үөрэтэр-иитэр үлэни, кини методикатын баһылаабыт улахан специалист этэ. Кини үлэтин сүрүн уратытынан оболору кытары элбэхтик, дьаныардаахтык үлэлиир, сылтан сыл үрдүк көрдөрүүнү ситиһэр, айымнылаахтык үлэлиир педагогическай коллективни тэрийии буолара. Кини хас биридир учуутал би-

литин-көрүүтүн, бэлэмин үрдэтигэ дөһөн уустатын ууран ирдэбиллээхтик үлэлээбит оскуола салайааччыта этэ. Үлэлээбит оскуолаларын аады методическай советтары, холбоуктары сатаан тэрийэрэ, оскуола иһинээги инспекторскайны ыһыгытынан итиннэ учууталлар айар отчуоттарын истиннэ утумнаахтык дьарыктанара, опытыгарыгар сыллаах методическай хостору үлэлэтэрэ, үөрэтэр-иитэр үлэни аналлаах библиотекалары тэрийэрэ. Итиннэ педагогика, психология классикарын айымнылаахтык, норуот үөрэтирин иннингэр турар проблемалары үөрэтигэ теоретическай семинардары салайара. Кини үлэтин опытын оройуон уонна атын оскуолалар батыһаллара.

Татьяна Степановна сүрүн үлэтин таһынан общественной олоххо активнайдык кытара — Кытаанах, Бахсы нэһиликтэрин советын депутатынан, кини агитзона начальнигынан, үөрэх салаатын общественной методичкаан үрдүк эппиэтинэстээхтик үлэлиирэ. 1991 сыллаахха пенсияга тахсан үлэлээн бүлүтэ. Ити кэмтэ республикага национальнай оскуолалары саналыы сайыннары концепцията ыһыллыбыта. Оскуолаларга сана предметтар — "Айыы үөрэбэ", "Үрүн Уолан", "Кыыс Куо", национальнай культура уроктара кирибиттэрэ. Учууталлар үөрэтэллэригэр матырыйааллар, пособиелар олус арыахтара, суобун тэбэ этэ. Онон Татьяна Степановна кинилэргэ анаан "Айыы үөрэбэ", "Саха

төрүт культураныгар сүгүрүүү скэрэ-туома" диэн бэртээхэй пособиелары улуустарга типографияга 1991, 1992 сыллардаахха бэчээт-тэппитэ. Кэлин бэйэтин уон сыллаах сыралаах үлэтин баай уопутугар олобуран "Саха омок норуотун педагогикатын оҥуу итиннэ" диэн истин биһирэбилылыт пособиенны Дьоккуускай куоракка 1998 сыллаахха таһаартабыта. Ити барыта Татьяна Степановна Кононова кини билилээх, үрдүк культуралаах киһи буоларын кэрэһэлиилэр. Татьяна Степановна үлэни бэринитэ, үрдүк

ирдэбилэ, дьонно үтүө-эйбэс сыһыана кинини кытта биригэ алтыспыт, үөрэммит, үлэлээбит табаарыстарыгар, доһотторугар, үөрэппит оҕолоругар, аймах-билэ дьонугар үтүө холобур быһыытынан өлбөөдүйбөт өйдөбүл буолан мэлдьи хаалыаба.

Биригэ үөрэммит, үлэлээбит табаарыстар, доһотторо, улуустаагы үөрэх управлениетын коллектива.

ЭБЭРДЭЛИИБИТ

Күндүтүк саныр бырааппыт, убаастыыр убаабыт, Россия ис дьыалаба министрствотун туйгунун, РСФСР бачуоттаах доморун, "ССРС сабыланилээх куустарыгар энкилэ суох сулуустатын иһин" II степеннээх медаль кавалерия, юстиция подполковнигин Константин Егорович ПЛАТОНОВЫ үйэ агардаах убулуейүгүнэн ис-сүрэхпиттэн истинник эбэрдэлиибит!

Эбэрдэлиитэн талан ылбыт идэсэр, саха киһитин сүэринэн кыһамнылаахтык, таларыылаахтык үлэлээбиккин, үлэлээх олох өрөгөйдүүрүн түһүгэр бэйэ сэмэй кылааккын киллэрбиккинэн күэн түттөбүт. Күндү киһибиһигэр барыбыт түһүгэр охсообат кыһамнык, олоххо субан-аман, сыаната биллибэт көмөгү иһин махталбытын тиздэбүт.

Баворабыт күн сиргээр баар бары үчүгэй, үтүмэн үөрүүлээх иһин үлэлээх олобу!

Диринтэн аймахтарын: бары Платоновтар, Собакиннар, Кобяковтар, Макаровтар, Григорьевтар.

ЭБЭРДЭЛИИБИТ

Биһиги дьах кэргэн абабыт ПЕСТЕРЕВ Гаврил Васильевич хомолтолоохтук олохтон туораабыт күнүбүтүгэр, туһунан дабаны кээмэйдэммит араахан күнүбүтүгэр өй-санаа, куус тийэрэниэн көмөлөспүт бары табаарыстарыгар, биһигэ үлэлээбит ИДЭО коллективтарга, ыкса ыалларбытыгар Макаровтарга, Дорофеевтарга, аймахтарбытыгар Наталья, Иннокентий Захаровтарга, Мария, Василий Дьяковскайдарга, Константин Еремеевич Захаровка, Татьяна, Дмитрий Чепаловтарга, Хоптоого нэһилиэгин дьаһалтатыгар, ветераннарын советтарга, "Кыталык", "Бережка" уһуйаан коллективтарыгар, эмчит Николай Иннокентьевич Слепцова, дьонум табаарыстарыгар Дария Корякина, Ренка, Виктор Макаровтарга, Александр, Гаврил Баинкарга, дьуөгэлэрбэр Сивцева Светлана Михайловна, Седалищева Светлана Ивановна, Дьяконова Саргылана Николаевна, Старостина Мария Иннокентьевна, Архипова Лина Петровна, биһигэ үөрэммит добогторбутугар улахан, дириг махталбытын тиздэбүт. Эһигини куруутун дьол-соргу, үөрүү-көтүү эрэ арыаллаатын.

Кэргэнэ, оҕолоро.

ОБЪЯВЛЕНИЯ

Перечень идентификационных номеров налогоплательщиков, признанных недействительными Инспекцией МНС РФ по Чурапчинскому улусу РС(Я) за период с 01.01.2000г. до 28.08.2000г.

№	ИНН	Дата признания ИНН не действительным
1.	1430000974	20.02.2000
2.	1430001417	13.03.2000
3.	1430001664	26.01.2000
4.	1430002347	16.03.2000
5.	1430002668	05.01.2000
6.	1430002675	01.01.2000
7.	1430002763	04.03.2000
8.	1430003781	05.01.2000
9.	143000053951	22.06.2000
10.	143000211710	25.05.2000
11.	143000259624	29.02.2000
12.	143000301202	09.05.2000
13.	143000327200	22.03.2000
14.	143000425279	20.04.2000
15.	143000437210	12.07.2000
16.	143000496992	13.07.2000

Составила старший госналогинспектор ИМНС РФ по Чурапчинскому улусу РС(Я) Старостина П.М.

С 1 сентября 2000г. сбербанк России приступает к выплате предварительной компенсации вкладов инвалидам второй группы по 1940 год рождения включительно согласно постановлению Правительства Российской Федерации от 19 апреля 2000 года №352 "О порядке проведения в 2000 году предварительной компенсации вкладов отдельных категорий граждан Российской Федерации в сберегательном банке Российской Федерации по состоянию на 20 июня 1991г. по гарантированному сбережению граждан, определенным Федеральным законом "О восстановлении и защите сбережений граждан Российской Федерации".

АТЫЛЫБЫТ

Уу баһар массына ёмкоһын. Сыаната кэпсэтиинэн.
Билсэр телефон 22-359.

КУОРТАМНЫБЫН

Набережная кварталга туалеттаах, тынны уулаах 2 хостоох квартираны. Телефон—21-265. Үлэ чааһын кэмгэр.

Редакторы солб. СЛЕПЦОВ А.М.
НАШ АДРЕС: 678700, с. Чурапча,
ул. Карла Маркса, 26"а",
ТЕЛЕФОНЫ: редактор - 21-332,
отделы - 21-265.

Учредители (соучредители) газеты - Редакция, Администрация улуса, Правительство Республики Саха (Якутия). Газета выходит на якутском языке, выходит по вторникам, четвергам и субботам.
Индекс газеты 34907

«Сахаполиграфиздат» компания. Таатта улууһунаабы типография. Офсетнай бэчэт.
678650, Ытык-Күөл сэл. А. Мординов уул. №18. Тиража 1913.
Сахаһын №-рз 101. 05.09.2000 с. бэчэткэз борилинээ.

Дьяковскай Дмитрий Александрович

2000 сыл атырдьах ыйын 30 күнүгэр Мугудай нэһилиэгин олохтоого, үлэ ветерана, Хоту көһөрүллүү кыттылааба, "Үлэ Кыһыл Знамята" орден кавалера, рационализатор, механизатор, элбэх оҕо абата, эһэтэ Дмитрий Александрович Дьяковскай 68 сааһыгар биһиги кэжэбиттэн хомолтолоохтук өлөн туораата.

Дмитрий Александрович бэйэтин үлэтин 1950 сыллааха "Сайды" колхозка хонуу үлэһитинэн саҥалаабыта. 1953-1956 сылларга Советской Армия кэскигэр сулуспалаабыта. Армиятан кэлэн баран Калинин аатынан колхозка электростанция машиниһынан, курсу бүтэрэн баран электростанция, механигынан уонтан тахса сыл үлэлээбит. 1969 сылтан саҥалаан төрөөбүт колхозугар электростанцияны, механигынан 1977 сылга диэри үлэлээбит.

Манна үлэлики сылдьан элбэх рационализаторскай этини киллэрэн колхозка элбэх үл-харчы, биһигэ кэжэлиниитин быһаарбыта. Ити сылларга автомашина-

нан тутуу маһын, "Беларусь" тракторынан оту астаран тизини, элбэх хотонго механизацияны киллэрбитэ: аэтомобилиһы, механизированнай ынабы маһын, оту хотонго киллэрин, сааһы ыраастааһын. Ити көрдөрүүтүн иһин "Үлэ Кыһыл Знамята" орденниан, элбэх почетнай грамоталарынан, харчынан наараадалаабыта.

1977 сылтан пенсияба баран 1993 сылга диэри Якутгагропромтехмонтаж ПМК электросварщиктынан үтүө суобастаахтык үлэлээбитэ. Элбэх оройуоннарга хотон механизациятыгар, атын да объектарга итинни бизингэ үлэлэспитэ. Пенсияба тахсан баран Уус-Алдан оройуона тоһмутугар бытарбан тымныыга хам тоһмут объектары үлэһэ киллэрбитэ.

Дмитрий Александрович агардас үлэтинэн эрэ мугурдаммат этэ, киһи үгүс өртүтээх общественной үлэни толороро, оройуоннаабы Совет депутатын быһыытынан элбэх үлэни ыыппыта, элбэх эдэр ыччаты бэйэтин идэтигэр уһуйута.

Дмитрий Александрович

вич кэргэнэ, бохуонньук, Евдокия Федоровнаһын элбэх оҕону интэн, үөрэхтээх, үлэһит ыал онортообуттара элбэх сизн үөрүүтүн-көтүүтүн билбиттэрэ.

Киһи ыалыгар, дьонугар үтүө сыйыаннааба, дьонно көмөлөһөр идэлээх этэ. Киһи быһыытынан көнө, үлэһит киһнэ бэрдэ, кыйыылаах-хотуулаах, бары үлэттэн иннэн-толлон турбат түргэн туттуулаах этэ.

Эн сырдык мессеһүмү биһиги сүрэхпитигэр үйэ-саас тухары умуллуо суоба. Быраһаан күндү киһибиэ Дмитрий Александрович.

Оҕолоро, аймахтара.

Электростанциянан туһанааччылар болбомтолоругар!

Убаастабыллаах Чурапчы улуутун олохтоохторо!

Үл-харчы арыаһынан сибээстэн ремонтнай үлэлэр ситэтэ суох ытылланнар, электрооборудованиелар чаастара тийбэтинэн, дизельнэй станциябыт оттуга атылаһыллыбатаһынан кыстыкка эрэлэ суохтук кириэн эрбэбит. Электрический уоту туһанааччылар энергосистемаба иэстэрэ бүтүннү туругунан бөлүүүгүнэн тахса буола. Ол иһигэр саамай улахан иэстээх тэрилтэлэр: Чурапчытаабы лесопункт, ОАО Чурапчыагропромстрой, дьах-уот, коммунальная хаһаайыстыба управлениета, Чурапчытаабы физкультура института, олохтоох бюджет тэрилтэлэрэ. Маны таһынан төлөөбөт бирдиглээн чааһынай да ыаллар бааллар. Иэстэрэ күн айыы абылла турар. Ити харчыга толору ремонт үлэтэ ытыллыа уонна уотунан хаачылыыбыт эрэллээх буолуо этэ. Практика көрдөрүөнүн иэстээх тэрилтэлэр уонна чааһынай ыаллар төһө да ирдэбил барбытын үрдүнэн төлөөбөттөр. Ол иһин уоттарын араарга күһэллэбит. Би-

лиһини оттух сыаната ыарыы турар кэмгэр итинтэн атын мизрэ суох. Россия РАО ЕЭС бу дьыл бэс ыйын 30 күнүттэн 358 №-дээх уонна "Якутскэнерго" АК бу дьыл балабан ыйын 1 күнүттэн 385 №-дээх уураахтарыгар олобуран икки ыйтан ордук иэстээх тэрилтэлэр, чааһынай ыаллар уоттара араарыллыа уонна пеня аабылыа. Биһиги тэрилтэ бэйэбит үлэбитин төһө кыйаарбытынан толорон кэлэбит, уотунан туһанааччылартан иэстиир бырааптаахпыт, өссө төгүл өйдөтөбүт кэскиитин төлөөн. Иэстэрин төлөөбөтөх тэрилтэлэртэн, ыаллартан сылтаан төлүү олоороччулар электроуота суох буолар кутталлара уөскээтэ. Кыстыкка кириэр кэм кэлэн эрэр, онон бу кыһалбары биһиги быһаарбатахпыттына кыйыны кэмгэ быһаарар уустук буолуо. Кэлэн иһэр уһун тымныы кыйыммытын этэннэ көрсүөхэйин уонна тэрээһиннээхтик туоруоххайын.

О.ЗАХАРОВ,
Чурапчытаабы
Энергосбыт
начальнига.

Күндүтүк саныр аба табаарыстын, аймахпыт, добогубут, хоту көһөрүллүү кыттылааба, сааһына-бастыгы аһааччы, талзанаах механизатор, сэрдиик

ДЯКОВСКАЯ

Дмитрий Александрович хомолтолоохтук өлбүтүнэн оҕолоругар Катя, Саша, Рита, Ангустас, Дина, дьах кэргэттэригэр дириг кутурдамматан тиздэбүт, бу араахан кэжэбиттэр өссө ыкса түмсүүлээх буоларытыгар баарыбыт.

Диринтэн Анна, Афанасий Аммосовтар, Марфа, Егор Протодьяконоватар дьах кэргэттэрэ.

Кутурдамматан тиздэбүт:
— Уулук Дина, биһигэ үөрэммит табаарыстарыгар Мугудай орто оскулатын 1990 сыллааха бүтэрбиттэр.

Күндү таһыыр ийэбиз, абабыт, Болото иэтиһилин олохтоого, үлэ ветерана

ФЕДОРОВА

Степанида Алексеевна бу дьыл балабан ыйын 3 күнүгэр уотун араахан ыарыттан өлөһөн туораабыт диригик куруутунан туһан бары бөлөр дьонугар, аймахтарыгар биллэрибит.

Оҕолоро, сизинкэрэ.

Кутурдамматан тиздэбүт:
— Тый, үлэ ветерана Федорова Степанида Алексеевна өлбүтүнэн оҕолоругар А.В. Петрова, М.Е. Банна, сизинкэригэр Болото иэтиһилин дьаһалтага, көрдөбөстөр сибээстэрэ.

— Биһигэ уолулар коллегаларыгар, Болото орто оскулатын музыка учууталыгар Бани Мария Егоровна, ийэ Степанида Алексеевна өлбүтүнэн орто оскула коллектива.

Дьахуускай куорат олохтоого, тыйа, үлэ ветерана

НАКИМОВ

Петр Петрович уһун араахан ыарыттан өлбүтүнэн кыйыныгэр Валентина Петровна, жиннор дьах кэргэттэригэр, аймахтарыгар дириг кутурдамматан тиздэбүт.
Чурапчытан аймахтара Оксана Шенниковтар, Куликиннар, Дьахуускайтан Андрейовтар, Кузьминнар, Чурапчытан табаарыстара Макаровтар, Барановтар.

Ытыктыыр ууһулбыт

Владимир Петрович, кэргэнэ Валентина Ивановна ПЛАТОНОВА хомолтолоохтук өлбүтүнэн интэтигэр, балытыгар, оҕолоругар, сизинкэригэр, чугас айнахтарыгар дириг кутурдамматан биллэрибит.
Соловьев оскулатыгар 1976-1979 сылларга үөрэппит оҕолорун, кинилэр дьах кэргэттэрэ.

Автор суругар этиллэр санаа редакция позициятыгар мэдэи сөн түбэлэр буолбатах. Сурукка ыйыаллар чакчылар кырдык таахтарыгар эппиэтинэни автор тус бэйэтэ сүтэр.